

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VILNIAUS UNIVERSITETO
STUDIJŲ PROGRAMOS *LITERATŪROS ANTROPOLOGIJA IR
KULTŪRA* (valstybinis kodas – 621Q20003)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF *LITERARY ANTHROPOLOGY AND CULTURE*
(state code - 621Q20003)
STUDY PROGRAMME
at VILNIUS UNIVERSITY

1. Doc. dr. Jurgita Mikelionienė (grupės vadovė),
2. Prof. dr. Asta Kazlauskienė,
3. Vilma Leonavičienė,
4. Prof. dr. Aušra Jurgutienė, *socialinių partnerių atstovė*,
5. Sandra Gaučiūtė, *studentų atstovė*

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language – Lithuanian

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Literatūros antropologija ir kultūra
Valstybinis kodas	621Q20003
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Literatūrologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Literatūrologijos magistras
Studijų programos įregistravimo data	2008 m. balandžio 24 d. Nr. ISAK-1175

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	Literary Anthropology and Culture
State code	621Q20003
Study area	Humanities
Study field	Literary Studies
Type of the study programme	University studies
Study cycle	Second
Study mode (length in years)	Full-time (2 years)
Volume of the study programme in credits	120
Degree and (or) professional qualifications awarded	Master of Literary Studies
Date of registration of the study programme	2008- 04- 24 No. ISAK-1175

TURINYS

I. ĮVADAS.....	4
1.1. Vertinimo proceso kontekstas	4
1.2. Bendra informacija	4
1.3. Informaciją apie aukštąją mokyklą/fakultetą/studijų kryptį/ Papildoma informacija	4
1.4. Ekspertų grupė	5
II. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	6
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	6
2.2. Programos sandara	7
2.3. Personalas	9
2.4. Materialieji ištekliai	10
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	11
2.6. Programos vadyba	13
III. REKOMENDACIJOS.....	15
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	16

I. ĮVADAS

1.1. *Vertinimo proceso kontekstas*

Vykdomų studijų programų vertinimas vykdomas vadovaujantis Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2010 m. gruodžio 20 d. įsakymu patvirtinta Vykdomų studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika).

Vertinimo tikslas padėti aukštosioms mokykloms nuolat tobulinti savo studijų programas bei informuoti visuomenę apie studijų kokybę.

Vertinimo procesą sudaro šie pagrindiniai etapai: 1) *savianalizė, kurios pagrindu aukštoji mokykla parengia savianalizės suvestinę*; 2) *ekspertų grupės vizitas į aukštąją mokyklą*; 3) *vertinimo išvadų parengimas ir jų viešas paskelbimas*; 4) *paskesnė veikla*.

Vadovaudamasis studijų programos išorinio vertinimo išvadomis SKVC priima sprendimą dėl studijų programos akreditavimo 6 arba 3 metams. Jeigu studijų programos vertinimo išvados yra neigiamos, programa neakredituojama.

Programa **akredituojama 6 metams**, jeigu visos vertinamosios sritys yra įvertintos „labai gerai“ (4 balai) arba „gerai“ (3 balai).

Programa **akredituojama 3 metams**, jeigu nei viena vertinamoji sritis nėra įvertinta „nepatenkinamai“ (1 balas).

Programa **neakredituojama**, jeigu bent viena vertinamoji sritis yra įvertinama „nepatenkinamai“ (1 balas).

1.2. *Bendra informacija*

Aukštoji mokykla vertinimui pateikė SKVC Metodikoje nurodytus vertinimui reikalingus dokumentus.

1.3. *Informacija apie aukštąją mokyklą/fakultetą/studijų kryptį/ Papildoma informacija*

Literatūros antropologija ir kultūra – viena iš 11-os antrosios pakopos studijų programų, vykdomų VU Filologijos fakultete, kurios misija – turtinti pasaulio mokslą lietuvių ir kitų kalbų, literatūrų ir kultūrų tyrimais; rengti plačios erudicijos filologus, derinančius geriausių humanitarinių tradicijų plėtrą su atvirumu naujovėms bei gebėjimu pažinti, keisti ir prasmingai kurti save, savo gyvenimą ir aplinkinį pasaulį. Programą vykdanči Lietuvių literatūros katedra aktyviai dalyvauja vykdam šią misiją, nes gilina lietuvių literatūros ir kultūros tyrimus ir skatina pritaikyti filologinius gebėjimus ir žinias tarpdalykinių humanitarinių tyrimų ir komparatyvistinių tarptautinių literatūros tyrimų procese. Fakultete dirba 184 pedagogai, mokosi apie 1500 studentų. Čia leidžiami mokslo žurnalai (Lietuvių

literatūros katedra leidžia mokslo žurnalo „Literatūra (1) sąsiuvinį), rengiamos konferencijos, mokslinė sklaida taip pat vyksta per projektus. Lietuvių literatūros katedra turi 9,5 etato: 1 profesoriaus, 5,5 docentų mokslo daktarų, 2,5 lektorių mokslo daktarų, ir 0,5 mokslo darbuotojo. 2008–2013 katedra užima aukščiausias pozicijas Filologijos fakultete pagal jos mokslinę produkciją.

Optimizuojant studijas Lietuvių literatūros katedra sustabdė iki tol vykdytą magistrantūros studijų programą *Lietuvių literatūra* ir bendradarbiaudama su kitų Filologijos fakulteto katedrų ir centrų literatūros ir kultūros specialistais sukūrė dvi naujas – *Literatūros antropologijos ir kultūros* bei *Intermedialių literatūros studijų* programas, kurių pirmoji pradėta vykdyti 2008 m. rugsėjo 1 d., o antroji – 2009 m. rugsėjo 1 d. Priėmimas į programas vykdomas pakaitomis kas antri metai.

Sprendžiant iš Lietuvių literatūros katedros atliktos anoniminės apklausos, iš Kokybės vadybos centro studentų apklausos rezultatų, taip pat išsakytų vertinimų ekspertų vizito metu, *Literatūros antropologijos ir kultūros* magistrantai ir absolventai iš esmės labai gerai vertina programos dalykus, jų turinį ir dėstymą. Tai viena iš aukščiausiai vertinamų fakulteto magistrantūros programų.

Išorinis programos vertinimas atliekamas pirmą kartą.

1.4 Ekspertų grupė

Ekspertų grupė sudaryta vadovaujantis Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2007 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1-55 (nauja redakcija patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 1-01-151) patvirtintu Ekspertų atrankos aprašu. Ekspertų grupės vizitas į aukštąją mokyklą vyko 2014 m. rugsėjo mėnesio 25 dieną.

- 1. Doc. dr. Jurgita Mikelionienė (grupės vadovė),** *KTU Šiuolaikinių kalbų ir tarpkultūrinės komunikacijos katedros docentė.*
- 2. Prof. dr. Aušra Jurgutienė,** *Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Šiuolaikinės literatūros skyriaus vyriausioji mokslo darbuotoja.*
- 3. Prof. dr. Asta Kazlauskienė,** *VDU Lietuvių kalbos katedros profesorė.*
- 4. Vilma Leonavičienė,** *LEU Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovė.*
- 5. Sandra Gaučiūtė,** *LEU Istorijos fakulteto studentė.*

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Literatūros antropologijos ir kultūros magistrantūros studijų pagrindinis tikslas: rengti tarpdalykinę humanitarinių mokslų kvalifikaciją turinčius literatūros ir kultūros specialistus, gebančius dirbti mokslo tiriamąjį ir šviečiamąjį edukacinį darbą mokslo ir švietimo įstaigose ar platesnėje kultūrinės komunikacijos ir socialinės veiklos erdvėje (žiniasklaidoje, leidyboje, kultūros organizacijose). Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra aiškūs ir viešai skelbiami. Jie yra pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais bei rinkos poreikiais, nes buvusios lietuvių literatūros studijos šios programos dėka buvo universalizuotos, praplėstos tarpdalykinėmis ir kultūros studijomis. Programos tikslai ir numatomi rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį. Kaip teigia savianalizės suvestinės autoriai, programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, turinys ir suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje, akcentuojama lietuvių literatūros ir kultūros analizė Europos kultūrų kontekste. Jų teiginiui iš esmės pritariant, norėtusi atkreipti dėmesį, kad ši studijų universalizaciją nukreipta programa reikalauja ypatingai racionalaus ir apgalvoto jos centro ir kontekstų subalansavimo, kurio vietomis dar galima pasigesti. Tai, kad Vilniaus universitete iš abiejų globalizuotų literatūrologijos magistrantūros programų pavadinimų visai pradingo lietuvių literatūra, ekspertų nuomone, nėra labai gerai, nors tai dabar iš dalies atsveria VU Kauno humanitariniame fakultete vykdoma magistrantūros programa *Lietuvių literatūra*.

Srities stiprybės:

1. Programos tikslai ir numatomi rezultatai literatūros studijas susieti su kultūros istorijos studijomis ir moderniomis teorinėmis prieigomis atitinka bendrąsias studijų reformos, visuomenės atvirumo ir dabartinės globalizuotos rinkos tendencijas.

Srities silpnybės:

1. Savianalizės suvestinės teiginys, kad „*Literatūros antropologijos ir kultūros* magistrantūros programa, yra vienintelė tokio tipo magistrantūros programa Lietuvoje, kurioje integruotos literatūros ir kultūros istorijos studijos” (p. 10) galėtų būti konkrečiau ir aiškiau motyvuotas, nes tie patys Lietuvių literatūros katedros dėstytojai dirba ir antroje naujoje *Intermedialių literatūros studijų* programoje, taip pat įtraukiančioje tuos pačius modulius („Šiuolaikinės kultūros teorijos“, „Miesto diskursai“, „Literatūra ir politika“, „Kultūros atmintis“) ir panašiai akcentuojančioje savo dėstyimo universalumą. Jos savitumas ir skirtingumas (didesnis dėmesys istoriniam, kultūriniam lyginamajam, politiniam,

filosofiniam ir antropologiniam pasirinktų studijuoti tekstų suvokimui) galėtų būti dar aiškiau suformuluotas.

2.2. Programos sandara

Programos sandara suderinta su šių teisės aktų reikalavimais: LR Mokslo ir studijų įstatymu, Vilniaus universiteto studijų programų reglamentu, LR švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 patvirtintu Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, LR Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-2212 patvirtintu Studijų pakopų aprašu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 patvirtintu Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu. Nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. buvo pereita prie novatoriškos modulinės ir europinės kreditų sistemos, iš naujo suskaičiavus visos programos kreditus ir darbo valandas, o studijų rezultatus susiejus su studentų darbo laiku. *Literatūros antropologijos ir kultūros magistrantūros studijos* trunka 4 semestrus. Didžioji dalis paskaitų ir seminarų išdėstyti per tris studijų semestrus (iš viso 90 kreditų, po 30 kreditų kiekvieną semestrą). Ketvirtame, paskutiniajame semestre paliktas vienas privalomasis dalykas (7 kreditai) ir magistro darbas (23 kreditai). Šiuo metu *Literatūros antropologijos ir kultūros magistrantūros* programos dalykų apimtis kreditais įvairuoja priklausomai nuo dalyko svarbos bei jam numatyto darbo apimties ir sudaro 5–7 kreditus. 1–3 semestruose numatyta po 5 dalykus, iš kurių 3 yra privalomieji ir 2 pasirenkamieji, o baigiamajame semestre – 1 privalomasis kursas ir baigiamasis magistro darbas.

Programos pavadinimas suponuoja tarsi du studijų objektus – literatūros antropologiją ir kultūrą, tačiau savianalizės suvestinėje teigiama, kad ji susideda iš trijų teminių dalių: kultūros ir literatūros metodologijos ir teorijos; daugiaspektės antropologinės (mentaliteto, idėjų raidos, religinės sąmonės, socialinės aplinkos nulemtos); literatūros ir kultūros istorijos studijos bei lietuvių literatūros ir kultūros studijos. Programos turinys – labai platus, todėl kartais atrodo fragmentiškas ir eklektiškas. Pati literatūra joje galėtų būti aiškesnės apibrėžties – Lietuvos, Europos ar pasaulio. Programos pavadinime išskirta literatūros antropologija stokoja aiškiau nusakyto jos santykio su kitomis programos teminėmis dalimis, deklaruojama teorinių prieigų įvairovė ir kultūros istorija (pvz., teminėje programos dalyje akcentuota literatūros antropologija visai iškrenta iš pateikto dalykų sąrašo ar studentų studijų vertinimo. Ganėtinai painiai nusakyta antropologinė ir kultūrologinė kompetencija: “lietuvių sąmonės raidos ir religinės minties istorijos išmanymas europiniame kultūros raidos ir

Antikinės bei Vakarų krikščioniškosios minties kontekste”, kuri paprasčiau, be perteklinio antropologijos priedo skambėtų kaip „Religinės minties ir kultūros istorijos kompetencija“.

Pristatytų programos dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą ir leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Kviečiami dėstyti kompetentingi dėstytojai, pasiūlantys profesionalių ir įdomių dalykų. Programoje, ypač privalomųjų dalykų bloke, dominuoja senosios ir klasikinės literatūros ir kultūros dalykai. Todėl gerai, kad joje yra pasiūlyta daug įvairių pasirenkamųjų dalykų, kaip savianalizės suvestinėje teigiama, atsižvelgiant į studentų pageidavimus. Čia jau esama visokios kultūros iš visokio laiko ir jų rinkinys atrodo žaismingai chaotiškas ir fragmentiškas. Pasirenkamieji dalykai (bent jau tame pačiame semestre) turėtų ugdyti panašias kompetencijas ir gebėjimus. Kartais pristinga dėstomų dalykų nuoseklumo: tik 4 semest্রে studentai klauso N. Kardelio „Antikinė estetika ir meno teorija“, o 1 semest্রে jiems siūloma rinktis „Biblijos ir Antikos paveldą literatūroje“, „Graikų archaiką ir klasiką: pamatines problemas“ arba „Respublikos laikotarpio romėnų literatūrą“. Kažin, ar tikslinga dalykui išdėstyti remtis tik iliustracinėmis kūrinių ištraukomis („Biblijos ir Antikos paveldas literatūroje“ ir kt.). Vertingiau būtų pasirinkti mažiau kūrinių, bet juos aptarti išsamiau ir problemiščiau. Kai kurių dalykų pavadinimai galėtų būti tikslesni (kodėl „Postmodernizmo teorija ir praktika“ negalėtų būti pavadinta tuo, kuo ji yra „Modernistinis ir postmodernistinis anglų romanas“?) Konkretumo ir aiškumo programos formuluotėse galėtų būti ir daugiau. Galėtų būti kompaktiškesni ir labiau apimtimi suderinti literatūros sąrašai studentams. Dabar jie labai nevienodi, į kai kuriuos įtraukta tik teorinė literatūra, nėra šaltinių ar grožinės literatūros („Naujųjų laikų literatūra: religinės sąmonės antropologija”, „Biblijos ir Antikos paveldas literatūroje“, „Juokas ir literatūra“, „XX a. lietuvių prozos studijos“ ir kt.). Šiomis visomis smulkiomis pastabomis norima atkreipti dėmesį, kad iš esmės akademiškai kokybiškai programai dar yra kur tobulėti. Kol dar VU programų tinkliuose privalomieji dalykai dominuoja prieš pasirenkamuosius, o pasirenkamųjų laisvė dėl studijuojančio nedidelio skaičiaus yra labai ribota, programos rengėjai yra atsakingi už kryptingesnį visapusiškos asmenybės lavinimą. Savianalizė rodo, kad jie tai puikiai supanta, šia kryptimi dirba ir yra daug padarę, bet naujos globalistinės programos tvirtesni originalūs kontūrai nelengvai nusišlifuoja.

Nuo 2012–2013 m. m. *Literatūros antropologijos ir kultūros* magistrantai turi galimybę rinktis ne tik šios, bet ir kitų dviejų fakulteto MA programų (*Intermedialių literatūros studijų* ir *Semiotikos*) pasirenkamuosius dalykus. Galbūt studijų programos komitetas, tobulindamas programą, suras būdų, kaip dar labiau išplėsti studentams galimybę studijuoti pagal individualius poreikius ir pagal individualų planą, tada už pasirinktą studijų dalykų sąrašą bei

turinį didesnė atsakomybė tektų pačiam studentui (ekspertų vizito metu išsakytas pageidavimas rinktis kitų fakultetų modulius).

Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti, o jos turinys atitinka naujausius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus.

Srities stiprybės:

1. Lietuvių literatūros studijos universalizuotos, suteikiant studentui tarpdalykinį humanitarinį išsilavinimą, dėstomi dalykai įdomūs ir reikšmingi.

Srities silpnybės:

1. Nors iš esmės visos programos tarpdalykiškumas racionaliai suplanuotas, programos tarpdalykinių studijų objektas galėtų būti aiškiau nusakytas, tobulinant jos (privalomųjų) centro ir (pasirenkamųjų) konteksto sąsają.

2.3. Personalas

Programos vykdymui pasitelkiamas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Į ją įtraukti Lietuvių literatūros katedros (prof. D. Pociūtė-Abukevičienė, doc. dr. R. Tūtlytė, doc. dr. D. Čiočytė, doc. dr. R. Tamošaitis, doc. dr. D. Kuolys, dr. B. Speičytė, dr. S. Matulevičienė, dr. M. Kvietkauskas, dr. A. Mikonis-Railienė), A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centro (prof. A. Sverdiolas, prof. P. V. Subačius, doc. dr. N. Keršytė, doc. dr. B. Meržvinskytė), Rusų filologijos katedros (doc. dr. I. Vidugirytė-Pakerienė, doc. D. Beržaitė) dėstytojai. 2012 m. į programos vykdymą įsijungė ir Klasikinės filologijos katedros darbuotojai (doc. dr. V. Ališauskas, doc. dr. N. Kardelis, dr. T. Veteikis. Vieną pasirenkamąjį kursą siūlo Orientalistikos centras (doc. dr. D. Švambarytė, „Japonų literatūra ir kultūrinė tapatybė“). Po vieną pasirenkamąjį dėsto Baltistikos (doc. dr. G. Miškinienė „Islamas ir krikščioniškoji kultūra“), Polonistikos (lekt. dr. T. Dalecka „Kaimiškojo mentaliteto paradigma lietuvių ir lenkų literatūroje), Romanų (prof. dr. G. Dručkutė „Viduramžių kultūros tekstai“) katedrų mokslininkai. Minimų dėstytojų kvalifikacija ir skaičius (24 dėstytojai) yra tinkamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Dėstytojų kaita užtikrina tinkamą programos vykdymą. Programos dėstytojai tobulina savo žinias, labai aktyviai dalyvaudami įvairaus pobūdžio konferencijose, moksliniuose seminaruose ir projektuose, skaitydami paskaitas užsienio universitetuose. Bet savianalizėje pripažinta, kad tarp programoje dalyvaujančių dėstytojų nevyksta jokių vidinių seminarų ar mokslinių aptarimų, kuriuose galėtų būti pristatomi naujausi dėstytojų tyrinėjimai, diskutuojama, keičiamasi mintimis apie naujausius mokslo reiškinius, dalijimasis patirtimi ir naujovėmis.

Vilniaus universitetas sudaro sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui reikalingam programos vykdymui. Lietuvių literatūros katedroje vykdomi moksliniai tyrimai (Lietuvių literatūra ir kultūros tyrimai) yra tiesiogiai susiję su analizuojama programa. Programos egzistavimo laikotarpiu (6 metai) išleista 11 monografijų, daugiau nei 100 straipsnių, tačiau mokomosios literatūros parengta labai nedaug.

Srities stiprybės:

1. Sutelktas stiprus profesionalių dėstytojų ir perspektyvių naujų lektorių kolektyvas.
2. Kiekvienais metais sudaroma galimybė vienam dėstytojui gauti kūrybines atostogas.

Srities silpnybės:

1. Galėtų būti aktyvesnė vidinė mokslinė komunikacija tarp programos dėstytojų.
2. Per mažai rengiama studijų literatūros, jos nekompensuoja nuorodos į įvairių autorių mokslines publikacijas.

2.4. Materialieji ištekliai

Programos savianalizėje teigiama, kad turimos patalpos studijoms yra tinkamos ir jų naudojama įranga studijoms (laboratorinė ir kompiuterinė) pakanka. Studentai daug laiko skiria darbui bibliotekose. Filologijos fakultete buvusias K. Donelaičio, Slavų filologijos, M. Mažvydo (Užsienio filologijos) skaityklas perkėlus į VU centrinius rūmus (Universiteto 3), studentai ir dėstytojai gali naudotis centriniuose rūmuose esančiomis skaityklomis ir kabinetais, kuriuose daugelis fondų atviri, kabinetai aprūpinti kompiuteriais. Filosofijos skaitykla ir Filologijos skaitykla iš viso turi daugiau nei 80 darbo vietų, iš jų 22 kompiuterizuotos. Studentų mėgstamas Humanistikos informacijos centras, turi 58 (iš jų kompiuterizuotas) darbo vietas, grupinio darbo kambarį (B2), naudojamą seminarams, Žurnalų ir medijų skaityklą. Tačiau suvestinėje minima kaip studentų darbui palanki Lituanistikos skaitykla jau neveikia, yra reorganizuota į auditoriją. Metodiniai ištekliai yra prieinami ir pakankami. Bibliotekose yra prieiga prie duomenų bazių, iš kurių susiję su programa: EBSCO (Academie search complete), Brill Online Books and Journals, Cambridge Journals Online, ebrary, EBSCO (Humanities Internationale complete), EBSCO (Literary Reference center) ir kt.; elektroninių leidinių; šiais klausimais konsultuoja skaityklų darbuotojai. *Literatūros antropologijos ir kultūros* studijų programos studentai ir dėstytojai turi galimybę naudotis VU bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis, dalis jų prieinamos iš VU Filologijos fakulteto katedrose ir centruose esančių darbo kompiuterių. 2013 m. pabaigoje suremontuota ir atnaujinta Lietuvių literatūros katedra. Įrengtos vietos studentų priėmimui. 2014 m. remontuojama LLS auditorija. Besitęsiantys remontai šiek tiek

sunkina, bet netrikdo studijų proceso.

Srities stiprybės:

1. Gerėjančios ir gausėjančios materialinės ir technologinės galimybės. VU biblioteka yra viena didžiausių ir tinkamai studijoms pritaikytų Lietuvos mokslo bibliotekų. Joje sudarytos visos sąlygos sėkmingoms savarankiškomis studentų studijoms ir dėstytojų tobulinimuisi. VU ITTC teikia paslaugas ir seminarus visiems norintiems studentams ir dėstytojams pagilinti informacinių technologijų žinias.

Srities silpnybės:

1. Nepakankamai išnaudojamos virtualios mokymosi aplinkos (intraneto) galimybės ir kitos naujausios technologijos.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti. Priėmimo sąlygos ir konkursinio balo sandara numatoma *Priėmimo į Vilniaus universiteto studijų programas taisyklėse*, kurios kasmet tvirtinamos VU Senato komisijos posėdyje ir skelbiamos VU Informaciniame biuletenyje bei interneto svetainėje. Priėmimas į *Literatūros antropologijos ir kultūros* studijų programą vyksta kas antri metai. 2010 m. šias studijas baigė pirmoji, 2012 – antroji magistrantų laida. 2014 m. – trečioji (2012 m. priimta) laida. Pagrindinė *Literatūros antropologijos ir kultūros* programos studentų dalis yra filologai (jie ar kitą humanitarinių mokslų srities bakalauro kvalifikacinį laipsnį turintys asmenys priimami be papildomų sąlygų), kitų specialybių studentai: socialinių mokslų srities bakalaurai prieš stojant turi būti išklause 9 kreditų apimties literatūros dalykų. Asmenys, turintys bet kurį kitą bakalauro laipsnį, laiko stojamąjį egzaminą.

Programa buvo patraukli ir kitų aukštųjų mokyklų (MRU, LEU, VDU) pirmos pakopos universitetinių studijų absolventams. 2008–2012 m. vidutiniškai „nubyrėjo“ 49,5 procento studentų, t. y. studijų nebaigė pusė įstojusiųjų. Savianalizės suvestinėje pripažįstama, kad yra sunkumų derinant magistrantų studijas su darbu, dėl to paaiškinamas iš jų nemažas nubyrėjimo skaičius.

Studijų proceso organizavimas užtikrina tinkamą programos įgyvendinimą ir studijų rezultatų pasiekimą. Studentai skatinami dalyvauti mokslo, meno ir taikomojoje mokslo veikloje. Studentams sudaromos sąlygos dalyvauti judumo programose. Pagal *Erasmus* programą studijuoti užsienio universitetuose (Prancūzijoje, Lenkijoje) 2008–2011 m. buvo

išvykę trys *Literatūros antropologijos ir kultūros programos* magistrantės (Rasuolė Baliukonytė, Erika Malažinskaitė, Eglė Bukienė). Dar dvi studentės (Ū. Ambrasaitė ir G. Petuchovaitė) studijavo Lenkijoje, Varšuvos universitete, pagal dvišalių mainų programą. 2012–2013 m. rudens semestre pagal Erasmus programą yra išvykę du magistrantai – Matas Grubliauskas ir Julija Šabasevičiūtė (abu į Bolonijos universitetą Italijoje).

VU suteikia įvairių rūšių finansines paramas: skatinamoji stipendija, socialinė stipendija, vienkartinė socialinė stipendija, vienkartinė tikslinė stipendija bei vardinė stipendija. *Literatūros antropologijos ir kultūros* studijų programos studentai gauna reikiamą akademinę paramą, – dėstytojų ir administracijos konsultacijas, įvairią informaciją studijoms virtualioje erdvėje (www.klausk.vu.lt, fakulteto internetinėje svetainėje). Tvarkaraštis sudaromas iš anksto, tačiau neatsižvelgiama į galimą studentų poreikį derinti studijas su darbu.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tinkama studijų rezultatams įvertinti. Kaip savianalizės suvestinėje įtikinamai parodyta, studentai įstoja geros motyvacijos ir pasiruošimo, jų studijų balas aukštas, magistro darbai vertinami reikliai. Kaip teigiama savianalizės suvestinėje, *Literatūros antropologijos ir kultūros* magistrantūros studijų programos studentai, kaip ir visi VU studentai, po kiekvieno semestro turi galimybę savo duomenų bazėje užpildyti apklausas apie kiekvieną semestrą dėstyto dalyko kokybę ir išsakyti savo pageidavimus. Su vertinimais susipažįsta visi programos dėstytojai ir iškilusius pageidavimus ir klausimus aptaria su studentais.

Daugumos programos absolventų profesinė veikla atitinka programos vykdytojų lūkesčius. Per vertinamąjį laikotarpį (nuo 2008 iki 2013 m.) *Literatūros antropologijos ir kultūros* studijų magistrantūros programą baigė 21 absolventas. 2013 m. rugsėjo mėn. atliktos apklauso, kurioje dalyvavo 18 absolventų, duomenimis, įsidarbino arba toliau doktorantūros studijas tęsia 100 % studentų. Didžioji dalis absolventų, netęsusių studijų doktorantūroje, po studijų baigimo gana greitai gavo darbą.

Srities stiprybės:

1. Nors programa nėra lengva, studentų pasiekimai yra geri: net 5 iš 22 (dviejų programos laidų) absolventų sėkmingai tęsia studijas doktorantūroje, atnaujina lietuvių literatūros tyrimo galimybes. Įsidarbinusių procentas aukštas.
2. Baigę studentai gerai atsiliepia apie savo studijas ir dėstytojus. Darbdavių atstovai gyre absolventų gebėjimus dirbti šiuolaikinėje rinkoje, platų akiratį, iniciatyvumą.

Srities silpnybės:

1. Programos tarpdalykiškumas neišvengiamai silpnina absolventų lituanistines kompetencijas, literatūrologinį profesionalumą (tokias pastabas išreiškė kai kurie socialinių partnerių atstovai). Kaip tuos dalykus tinkamiau suderinti – didelė šiuolaikinių humanitarinių studijų problema.
2. Labai aukštas studentų nubyrežimo procentas, tvarkaraštis nesuteikia didesnių galimybių derinti darbą su studijomis.

2.6. Programos vadyba

Studijų programų vykdymo nuostatas apibrėžia VU Studijų nuostatai (patvirtinti Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. protokolu Nr. SK-2012-12-8) ir VU Studijų programų reglamentas (patvirtintas Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. protokolu Nr. SK-2012-4). Už Studijų programos kokybės užtikrinimą ir jos nuolatinį tobulinimą atsakingas studijų programos komitetas, kurį sudaro fakulteto taryba, o tvirtina Senato komisija. Pirmą kartą *Literatūros antropologijos ir kultūros* magistro studijų programos studijų komitetas buvo sudarytas 2007 m., o 2013 m. buvo atnaujintas. Programos studijų komiteto pirmininkė yra prof. D. Pociūtė-Abukevičienė (LLK), nariai: prof. R. Rudaitytė (Anglų filologijos katedra) doc. D. Čiočytė (LLK), doc. D. Kuolys (LLK), dr. E. Juknytė (LLK) studentų atstovas M. Grubliauskas ir socialinio partnerio LLTI mokslo darbuotoja L. Jakonytė-Kvedarienė. Studijų komitetas už savo veiklą atsiskaito fakulteto tarybai. Aiškiai paskirstyta atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą. Lietuvių literatūros katedra užtikrina studijų kokybę, apibrėžia mokslinių tyrimų kryptis, jų taikymą studijų procese, vertina antrojoje studijų pakopoje taikomus studijų metodus, teikia siūlymus dėl naujų metodų diegimo ir taikymo studijų procese, dėl baigiamųjų darbų vertinimo kriterijų, renka ir analizuoja studentų atsiliepimus apie atskirus dalykus, studijų metodus. Programos dėstytojai pažymi gerą dalykinį katedros, studijų komiteto, fakulteto tarybos ir administracijos ryšį.

Programos vidinio ir išorinio vertinimo rezultatai veiksmingai panaudojami tobulinant programą. Į programos vertinimo ir tobulinimo procesus įtraukiami socialiniai dalininkai: Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto darbuotoja dr. L. Jakonytė-Kvedarienė, kuri 2012 m. pakeitė anksčiau komitete dalyvausią LLTI vyr. mokslo darbuotoją dr. E. Baliutytę. Socialiniai partneriai aktyviai dalyvauja programos vykdymo ir tobulinimo darbe, padeda palaikyti ryšius su visu LLTI moksliniu personalu recenzuojant magistro darbus, dalyvaujant magistro darbų gynimo procedūroje, bendrų vasaros akademinių stovyklų studentams

„Literatūros salos“ organizavime. Vykdydama programą LLK bendradarbiaujama ne tik su LLTI, bet ir su kitais socialiniais partneriais, daugiausiai – kultūros ir meno periodinių leidinių redakcijomis (Lietuvos rašytojų sąjungos mėnraščiu „Metai“, savaitraščiu „Literatūra ir menas“ ir kt.). Šiuose periodiniuose leidiniuose apžvelgiami akademiniai LLK įvykiai, juose kultūrinės ir kritinės publikacijas skelbia LLK darbuotojai ir programos studentai bei absolventai. Naudojamos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės yra veiksmingos. Programos rengėjai kritiškai mato savo silpną bendradarbiavimą su galimais kitais programos absolventų darbdaviais – leidyklų, žiniasklaidos priemonių, archyvų, kultūros ir mokslo įstaigų vadovais ir siekia dirbti šioje srityje.

Srities stiprybės:

1. Programa, nors ir siūloma kas antri metai (kaitaliojant ją su *Intermedialių literatūros studijų* programa), vyksta sklandžiai, vadyba tinkama, užtikrinanti aukštą studijų lygį, studentams patrauklus programos universalumas, puikus ryšys su socialiniu partneriu LLTI. Dominuoja teigiamas absolventų ir darbdavių studijų vertinimas.
2. Aiškiai paskirstyta atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą.

Srities silpnybės:

1. Socialinė partnerystė iš esmės apsiriboja bendradarbiavimu su Lietuvių literatūros ir tautosakos institutu. Trūksta stipresnio bendradarbiavimo su leidyklomis, kitomis kultūros ir mokslo įstaigomis, žiniasklaidos priemonių atstovais.

III. REKOMENDACIJOS

1. Labiau apgalvoti *Literatūros antropologijos ir kultūros* programos skirtumo, dalykų tarpusavio suderinamumo ir savitumo strategavimą.
2. Rekomenduotina apmąstyti, kaip išplėsti studentams galimybę studijuoti programos siūlomus dalykus pagal individualius poreikius ir pagal individualų planą.
3. Rasti galimybių derinti studentams darbą su studijomis (tvarkaraščio organizavimas). Reikalavimų studijų kokybei nemažinti.
4. Kaip teigia programos dėstytojai ir socialinių partnerių atstovai, pastebimas krintantis baigusių studentų kūrybiškumas, literatūrologinis profesionalumas ir net raštingumas, todėl literatūrologinė programa teikiamas platus humanitarinis išsilavinimas turėtų būti kritiškiau vertinamas, ateityje ieškant jos tobulesnio varianto arba pateikiant jai alternatyvių variantų (atnaujinant tradicinę literatūrologiją su nuoseklesniu visuotinės literatūros kursu).
5. Rekomenduojama programos rengėjams stiprinti vidinį ryšį su darbdaviais – leidyklų, žiniasklaidos priemonių, archyvų, kultūros ir mokslo įstaigų vadovais.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus universiteto studijų programa *Literatūros antropologija ir kultūra* (valstybinis kodas – 621Q20003) vertinama **teigiamai**.

Studijų programos vertinimas balais pagal vertinamąsias sritis.

No.	Vertinamoji sritis	Srities įvertinimas balais*
1.	Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	3
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	19

*1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Team leader:	Doc. dr. Jurgita Mikelionienė
Grupės nariai: Team members:	Prof. dr. Aušra Jurgutienė
	Doc. dr. Asta Kazlauskienė
	Vilma Leonavičienė
	Sandra Gaučiūtė